

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 17P/63/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321201978
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4321201978.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Viktóriou Bagala Vrábelovou, vo veci starostlivosti o maloletú L. Z., nar.: XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpenú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Leviciach ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: E. Z., nar.: XX.XX.XXXX, bytom E. 6, L. a V. R., nar.: XX.XX.XXXX, bytom O. XX, L., o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletej L. Z., nar.: XX.XX.XXXX sa **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom na súd podaným dňa 17.05.2021 domáhal zníženia výživného na maloletú L. zo sumy 110,-eur na sumu 50,-eur mesačne od právoplatnosti rozsudku súdu, ktorým súd naposledy zvýšil jeho vyživovaciu povinnosť k maloletej. Svoj návrh odôvodnil tým, že sa nachádza vo výkone väzby, v ktorej nie je pracovne zaradený, nedisponuje žiadnymi financiami, je nemajetný. Z jeho výpovede na pojednávaní vyplynulo, že sa aktuálne nachádza v zlej finančnej situácii kedy nie je schopný splácať svoje finančné záväzky, ktoré odhadol sumou 10.000,-eur, z čoho výživné tvorí približne 5.000,-eur. Ostatné záväzky sú spojené s výkonom väzby, náhradou trov trestného konania, platieb za služby advokátov ako aj záväzky z nesplatených úverov a pôžičiek. Z výkonu trestu odňatia slobody pre trestný čin nebezpečného vyhrážania, ktorého sa dopustil voči matke maloletej bol prepustený dňa 04.11.2021, v predmetnej veci bol stíhaný väzobne. Pre rovnaký trestný čin bol právoplatne odsúdený aj v predchádzajúcom konaní, kde porušil súdom stanovenú podmienku. Naposledy bol riadne zamestnaný v spoločnosti DU-MI CZ, s.r.o. a to od 16.02.2021 do konca marca. Dňa 04.04.2021 bol vzatý do väzby, neskôr nastúpil na výkon trestu odňatia slobody, pričom pracovne zaradený nebol. Naposledy bol vo výkone trestu odňatia slobody pracovne zaradený v roku 2020 v trvaní ôsmich mesiacov, jeho príjem v čistom bol okolo 20,-eur mesačne v čistom. Výživné na maloletú uhradil naposledy v marci 2021, neskôr nemal z čoho. Prácu si hľadá osobne, v odbore zámočník, palič železa, i keď nevie prečo, keďže vyjadril presvedčenie, že opätovne nastúpi na výkon trestu odňatia slobody. Keby nemal tieto problémy okamžite by išiel pracovať do zahraničia, aby mohol všetky dlhy splatiť.

2. Matka s podaným návrhom na zníženie výživného nesúhlasila. Poukázala na to, že výdavky na maloletú sa neustále v súvislosti s jej fyzickým rastom zvyšujú, otec sa s dieťaťom nestýka, na jej výžive sa nepodieľa ani vecnými plneniami. Na maloletú jej je vyplácané náhradné výživné. Jej príjem je 790,-eur mesačne, je nemajetná. Žije v spoločnej domácnosti s matkou v byte vo výlučnom vlastníctve jej matky, ktorej na bývanie prispieva sumou 150,-eur mesačne. Maloletá je zdravá, navštevuje druhý stupeň základnej školy, venuje sa tancu.

3. Kolízny opatrovník navrhol podaný návrh otca zamietnuť poukazujúc pritom na skutočnosť, že už v čase ostatného rozhodnutia súdu o výživnom na maloletú bol otec vo výkone trestu odňatia slobody, aktuálne je z výkonu prepustený, nie je právoplatne odsúdený na ďalší trest odňatia slobody, v dôsledku čoho má možnosť sa zamestnať a zabezpečiť si tak príjem.

4. Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav: naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k maloletej L. upravená rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 20.11.2019 pod č.k. 6P/25/2019-133, ktorým súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletej zvýšeným výživným zo sumy 80,-eur na sumu 110,-eur mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zostávajúce výživné vo výške 300,-eur otca zaviazal uhrádzať v mesačných splátkach vo výške 20,-eur mesačne popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 09.06.2020 pod č.k. 12CoP/12/2020-171 dňa 30.06.2020.

5. V tom čase ako vyplýva z pripojeného spisu sp. zn. 6P/25/2019 dosahovala matka príjem 735,-eur v čistom. Spolu s maloletou žila v spoločnej domácnosti s jej matkou, ktorej príjem v priemere činil 450,-eur v čistom. Výdavky spojené s nájmom 183,-eur, elektrina 42,-eur, internet 28,-eur si delili na polovicu.

6. Otec bol od 08.01.2018 zamestnaný v spoločnosti KOVOMAT Slovakia s r.o., za obdobie od augusta 2018 do marca 2019 dosiahol čistý mesačný príjem v sume 470,-eur. Dňa 20.03.2019 bol vzatý do väzby, odkiaľ bol v septembri 2019 prepustený s uložením probačného dohľadu. Od 12.11.2019 bol opätovne vo väzbe. Podľa lustrácie Sociálnej poisťovne bol otec od 29.07.2019 registrovaný ako odsúdený v ÚVV a ÚVTOS Nitra.

7. Maloletá L. navštevovala tretí ročník základnej školy v Leviciach, v školskom roku 2018/2019 bol príspevok RZ 16,-eur, zošity 21,-eur, mat. súťaž 4,-eur, škola v prírode 150,-eur, strava 20,-eur, v školskom roku 2019/2020 bol príspevok RZ 20,-eur, triedny fond 6,-eur, exkurzia 15,-eur, knižnica 2,-eur, divadlo 2,50,-eura, ŠKD 10,-eur. Maloletá navštevovala tanečný krúžok, platba zaň činila 25,-eur mesačne, dva až trikrát mesačne navštevovala gymnastický krúžok, za ktorý platba činila 1,-eur plus cestovné. V prípade tanečných súťaží matka udávala zvýšené výdavky spojené cestovným, štartovnými a výdavkami na šitie kostýmov.

8. V súčasnosti matka dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 776,89,-eura. Žije v spoločnej domácnosti s matkou a maloletou v byte vo vlastníctve matky, ktorá je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom v sume 618,89,-eura. Matke na domácnosť prispieva sumou 150,-eur mesačne, stravujú sa spoločne. Mesačne uhrádza splátku bezúčelového spotrebného úveru 50,-eur, mobil 34,-eur, maloletej dobíja kredit na mobil podľa potreby sumou od 3,-eur až 7,-eur, cestovné do práce (pohonné hmoty) 30,-eur. Je nemajetná.

9. Otec je evidovaný nezamestnaný, nie je poberateľom štátnych sociálnych dávok, príspevkov, či iných peňažných plnení. Dňa 04.04.2021 bol vzatý do väzby, následne začal vykonávať trest odňatia slobody a to až do 04.11.2021 kedy bol z výkonu trestu odňatia slobody prepustený. V kalendárnom roku 2021 nebol vo výkone trestu pracovne zaradený. Naposledy bol v pracovnom pomere so spoločnosťou DU-MI CZ, s.r.o. a to od 16.02.2021 do 31.marca 2021, pričom za mesiac február dosiahol čistý príjem v sume 6839,-CZK a v mesiaci marec vo výške 14.369-CZK. V období od 16.11.2020 do 07.02.2021 bol zamestnaný v spoločnosti PECO s.r.o., pričom za obdobie zamestnania dosiahol čistý mesačný príjem v sume 1.682,73,-eura. Od 03.03.2020 do 10.11.2020 vykonával trest odňatia slobody. Žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá je poberateľkou starobného dôchodku v sume 583,80,-eura mesačne, v byte v jej výlučnom vlastníctve Matke na bývanie, či stravu podľa jeho vyjadrenia neprispieva, je nemajetný.

10. Majetkové pomery rodičov a počet ich vyživovacích povinností sa nezmenil.

11. Maloletá L. navštevuje piaty ročník základnej školy v Leviciach, matka uhrádza výdavky spojené s návštevou školy pozostávajúce z platby za triedny fond 10,-eur, ZRPŠ 20,-eur, v škole sa nestravuje. Je zdravá. Maloletá navštevuje tanečný krúžok, mesačný poplatok je 30,-eur. Okrem toho matka znáša všetky výdavky spojené so zabezpečením tanečných kostýmov, štartovným, či účasťou maloletej na súťažiach.

12. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 77 odsek 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Podľa § 78 odsek 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 78 odsek 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práva a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť bez návrhu aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

22. Výživou dieťa sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti a pod. Výživné má slúžiť nielen na uspokojovanie hmotných potrieb, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, kultúru, športové potreby a pod.). Na druhej strane sú odôvodnené potreby dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov.

23. Pri rozhodovaní o zmene výživného súd vždy musí porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je vyššia než nepatrná zmena pomerov, či už na strane oprávneného alebo povinného. Zmenou pomerov v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia sa rozumie zmena tých okolností (na jednej i druhej strane), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Môže ísť o zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) zárobku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas. Takou zmenou môže byť vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zúženie počtu vyživovacích povinností povinného a pod.

24. Otec sa podaným návrhom domáhal zníženia výživného na maloletú L. dôvodiac podaný návrh jeho insolvenčnou z dôvodu tak jeho väzobného stíhania ako aj z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody, počas ktorých nebol pracovne zaradený. Porovnaním osobných, zárobkových a majetkových pomerov otca v čase ostatného rozhodnutia súdu s jeho aktuálnymi pomermi súd konštatuje, že na jeho strane k zmene pomerov nedošlo. Už v čase ostatného rozhodnutia súdu o výživnom otec vykonával trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za trestný čin nebezpečného vyhrožovania. V tom čase súd pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti otca na maloletú vychádzal z príjmu otca, ktorý predchádzal jeho vzatiu do väzby, čo dôvodil tým, že otec sa do väzby, resp. výkonu trestu odňatia slobody dostal svojím zavineným správaním. Napriek tomu, že otec bol z výkonu trestu odňatia slobody podmienene prepustený, následne sa zamestnal, opakovane sa dopustil spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania voči matke maloletej, pre ktorý bol trestným rozkazom Okresného súdu Levice zo dňa 11.10.2021 pod čk. 4T/137/2021 právoplatne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 mesiacov. Predmetný trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 11.10.2021. S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že otec sa opakovane dopustil úmyselnej trestnej činnosti voči matke dieťaťa, pričom za rovnaký trestný čin bol právoplatne odsúdený aj v minulosti. Je zrejmé, že opakovane a najmä vlastným pričinením sa pripravil o možnosť dosahovať príjem zo zárobkovej činnosti. Nezodpovedné správanie otca spočívajúce vo vyššie opísanom konaní nemôže byť na ujmu a ťarchu vyživovacej povinnosti maloletého dieťaťa. Počas prebiehajúceho súdneho konania vo veci zníženia výživného na maloletú bol otec z výkonu trestu odňatia slobody prepustený, ktorá skutočnosť otcovi nebráni v tom, aby si našiel prácu, ktorá mu zabezpečí primeraný príjem tak aby si v prvom rade mohol riadne plniť zákonnú vyživovaciu povinnosť voči maloletej. Neobstojí pri tom argument otca, že opäť nastúpi do výkonu trestu odňatia slobody a to z dôvodov už vyššie opísaných. Na strane matky došlo k miernemu zvýšeniu jej príjmu oproti času ostatného rozhodnutia. Majetkové pomery ako aj počet vyživovacích povinností rodičov sa nezmenil. Maloletá za uplynulý čas fyzicky vypsela, navštevuje druhý stupeň základnej školy, je zdravá, venuje sa tancu, s ktorým matka uhrádza výdavky spojené s pravidelnou mesačnou platnou ako aj ďalšie výdavky súvisiace s účasťou dieťaťa na súťažiach, či so zabezpečením kostýmov.

25. Z vyššie uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že návrh otca nebol podaný dôvodne. Nezistiac na strane účastníkov konania zmenu pomerov tak ako to predpokladá ustanovenie § 78 odsek 1 Zákona o rodine a § 121 CMP, súd návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol.

26. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, nakoľko v konaní nebol zistený žiadny dôvod, pre ktorý by náhradu trov konania niektorému z jeho účastníkov mohol priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na jej spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti predmetnému rozsudku nemajú právo podať odvolanie tí účastníci konania, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.